

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено
Вченою радою
Запорізького національного університету
протокол № 2 від 23 лютого 2024 р.
Голова Вченої ради, ректор
 М. О. Фролов

ДОСЛІДНИЦЬКО-ІННОВАЦІЙНА
ТА ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

Укладач:

Меняйло В. І., професор кафедри загальної та прикладної фізики, доктор педагогічних наук, професор

Тупахіна О. В., професор кафедри німецької філології, перекладу та світової літератури, доктор філологічних наук, доцент

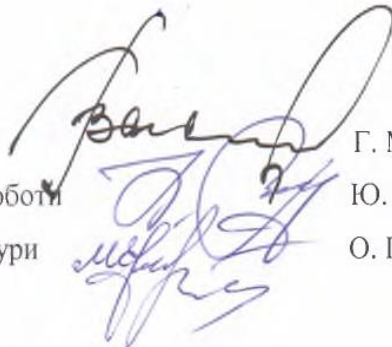
Сарабєєв В. Л., професор кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології, доктор біологічних наук, професор

Погоджено:

Проректор з наукової роботи

Проректор з науково-педагогічної роботи

Зав. відділу аспірантури і докторантури

Г. М. Васильчук

Ю. О. Каганов

О. П. Єфіменкова

Запоріжжя 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна, вечірня, заочна форми навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>Усі галузі</u> (шифр і назва)	вибіркова	
		Цикл професійної підготовки	
Змістових модулів – 7	Спеціальність <u>Усі спеціальності</u> (код і найменування)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		1-й	
		Лекції	
		1 сем.	2 сем.
		18 год.	2 год.
Освітньо-наукова програма <u>Усі програми</u> (назва програми)		Практичні	
		1 сем.	2 сем.
		42 год.	28 год.
		Самостійна робота	
Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)	1 сем.	2 сем.	
	22 год.	8 год.	
	Вид підсумкового контролю:		
	1 сем.	2 сем.	
		екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни є ознайомити аспірантів з основними засадами європейського освітньо-наукового простору та сформувати проєктну компетентність майбутніх докторів філософії щодо розробки та реалізації освітніх, наукових, соціальних проєктів відповідно до вітчизняних та європейських норм; забезпечити їх необхідним методичним інструментарієм щодо здійснення дослідницько-інноваційної діяльності, у тому числі ефективної роботи над дисертаційним дослідженням; розвинути соціальні навички (Soft Skills).

Основні завдання курсу: ознайомлення аспірантів з особливостями синергії науки і освіти в процесі генези феномену університетської науки; принципами функціонування Європейського дослідницького простору та Європейського простору вищої освіти; особливостями функціонування сучасного дослідницького університету; формування європейської проєктної культури майбутніх докторів філософії; опанування нормативної бази наукової та інноваційної діяльності, вимог до підготовки і захисту дисертації; ознайомлення з можливостями участі майбутніх докторів філософії у вітчизняних наукових конкурсах і програмах; формами і методами захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів наукових досліджень і трансферу технологій.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких програмних **компетентностей** і **програмних результатів навчання**:

Програмні компетентності	
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному контексті, у тому числі в рамках європейської та євроатлантичної інтеграції України.
ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 9	Здатність до особистісного та професійного розвитку.
ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, загального культурного кругозору та дотримання принципів професійної етики й академічної доброчесності.
ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації.
СК2	Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з галузі соціальної роботи та суміжних галузей.
СК3	Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері соціальної роботи; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності.
СК4	Здатність застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у сфері соціальної роботи.
СК5	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма.
СК6	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.
Програмні результати навчання	
РН 1	Мати передові концептуальні та методологічні знання у предметній сфері та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
РН 3	Застосовувати сучасні електронні інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності для моделювання процесів та прийняття оптимальних рішень у предметній сфері.
РН 5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових

	досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності
РН 6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію (включаючи участь у міжнародних професійних і наукових заходах); демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики.
РН 8	Розв'язувати комплексні проблеми на основні системного наукового світогляду, загального кругозору; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя.
РН 9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми предметної сфери із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів.

Преріквізити (передумови для вивчення дисципліни): володіння загальнонауковими та методологічними компетентностями на рівні випускника другого (магістерського) рівня вищої освіти; володіння англійською мовою на рівні не нижче, ніж 130 балів за шкалою CBI при вступі до аспірантури (при опануванні модуля 1); успішне засвоєння ОК2 «Філософія наукової свідомості» (при опануванні модуля 2).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Модуль Жана Монне «Основи європейської проєктної діяльності»

Змістовний модуль № 1. Європейський освітньо-науковий простір: генеза, структура, пріоритети розвитку

Синергія науки і освіти в процесі генези феномену університетської науки. Інтеграційні процеси в європейському освітньо-науковому просторі у XX-XXI ст. Розвиток освіти і науки в європейських університетах: від середньовіччя до інформаційної епохи. Дослідницькі університети: світовий досвід, перспективи для України, можливості реалізації принципів сталого розвитку. Феномен автономії університетів: традиція і сучасність. Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА): історія і перспективи. Європейський дослідницький простір (ЕРА): генеза, структура, пріоритети розвитку

Змістовний модуль № 2. Теоретичні основи проєктної діяльності

Сутність проєктної діяльності: поняття, основні характеристики. Міжнародні стандарти з управління проєктами. Формування та принципи аналізу ідей проєкту. Обґрунтування доцільності проєкту. Аналіз проблем і постановка цілей. «Дерево проблем» - «Дерево задач». Завдання, методи, результати проєкту. Логіко-структурна матриця проєкту. SMART-технологія постановки цілей. SWOT-аналіз та визначення стратегій досягнення мети. Аналіз стандартної форми проєктної заявки.

Змістовний модуль № 3. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проєктів в галузі освіти і науки.

Гранти ЄС для індивідуальної академічної мобільності. Ефективна презентація досвіду та планування наукового стажування. Програми ЄС із підтримки проєктів в галузі освіти. Erasmus+ KA2 Capacity Building: від проблеми до ідеї. Контроль якості забезпечення реалізації проєкту. Інформаційне забезпечення проєкту. Фінансове забезпечення проєкту. Комунікація в межах проєкту. Управління проєктами. Програми ЄС із підтримки проєктів у галузі науки. Рамкова програма Горизонт Європа, білатеральні проєкти. Особливості підготовки рекомендаційного листа, листа підтримки проєкту; складання опису профілю організації.

Змістовний модуль № 4. Актуалізація компетентностей з проєктної діяльності в процесі колективної роботи над проєктом

Організаційно-діяльнісна гра щодо розробки Стратегії розвитку Запорізького національного університету в умовах інтеграції до європейського освітньо-наукового простору.

Модуль 2. Організація дослідницько-інноваційної діяльності в Україні

Змістовний модуль № 5. Наукова, інноваційна, дослідницько-інноваційна діяльність: сутність та взаємодія

Феномен інновацій. Дослідницько-інноваційна діяльність у системі вищої освіти: університет як науковий центр. Інтеграція освітньої, наукової та інноваційної діяльності як необхідна умова інноваційного розвитку. Провідна роль університетів у зовнішніх інноваційних процесах. Поняття про дослідницько-інноваційну діяльність, її форми та методи. Продукти дослідницько-інноваційної діяльності та їх трансфер: види наукової інформації (виступи на конференціях, презентації, монографії, наукові звіти, дисертації, статті, тези, дослідницькі профілі, блоги, соціальні мережі, мережі трансферу технологій, науково-виробничі платформи тощо); наукові інновації та об'єкти права інтелектуальної власності; дослідницькі та інноваційні проєкти; інноваційні товари та послуги. Дослідницько-інноваційна інфраструктура Запорізького національного університету. Підготовка фахівця дослідницько-інноваційного типу як головне завдання вищої освіти. Ознаки інноваційного суспільства. Поняття про фахівця дослідницько-інноваційного типу. Сутність компетентнісного підходу в освіті. Загальні (hard skills) та спеціальні (soft skills) компетентності. Форми і методи підготовки фахівців дослідницько-інноваційного типу. Індивідуальна дослідницька та проєктна діяльність як пріоритетні методи навчання на третьому рівні вищої освіти. Потрійна спіраль Г. Іцковіца.

Змістовний модуль № 6. Підготовка докторів філософії та організація роботи над дисертаційним дослідженням.

Компетентнісна модель доктора філософії у системі професійної підготовки дослідника. Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні. Технологія роботи над дисертацією. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи. Взаємозв'язок «завдання – наукова новизна – висновки». Структура дисертації. Принципи аналізу наукових джерел. Академічна доброчесність та проблема плагіату. Основні технічні вимоги до оформлення дисертації. Вимоги до обсягу, структури і оформлення дисертації. Бенчмаркінг дисертації. Дисертаційний трикутник та принцип тріади. Мета, завдання,

методи дисертаційного дослідження. Побудова «Дерева проблем» - «дерева рішень» дисертації. Види конструкцій основної частини дисертації. Структура розділів та пунктів дисертації. Гамбургер-модель як структура пункту дисертації. Викладення ідей, їх аргументація і візуалізація. Формулювання висновків. Робота з літературою, її класифікація. Адаптивне планування роботи над дисертацією. Стандарти оформлення списку використаних джерел. Застосування можливостей інформаційних технологій для якісного оформлення дисертаційної роботи. Створення шаблону файлу дисертації у MS Word.

Змістовний модуль № 7. Механізми фінансування наукових досліджень в Україні та шляхи комерціалізації їх результатів.

Державна підтримка розвитку наукової діяльності у закладах вищої освіти. Умови участі у державних конкурсах наукових проєктів. Структура, зміст, експертиза наукових проєктів. Методика складання кошторису (бюджету) проєкту. Поняття інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Структура національної системи охорони інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Правова охорона об'єктів промислової власності. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. Правила оформлення заявок на отримання та передачу прав інтелектуальної власності. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності. Трансфер технологій. Рівні трансферу технологій. Мережі трансферу технологій. Технологічні та інноваційні платформи. Відкрита регіональна платформа науково-виробничого партнерства Запорізького національного університету. Трансфер технологій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л.	практ.	сам. роб.
1	2	3	4	5
Модуль 1. Модуль Жана Монне «Основи європейської проєктної діяльності»				
Змістовий модуль 1. Європейський освітньо-науковий простір: генеза, структура, пріоритети розвитку				
Тема1. Європейський дослідницький простір (ERA): генеза, структура, пріоритети розвитку	3	2		1
Тема 2. Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА): генеза, структура, пріоритети розвитку	3		2	1
Разом за змістовим модулем 1	6	2	2	2
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи проєктної діяльності				
Тема 3. Поняття про проєкт,	3	2		1

проектну культуру, проектну діяльність				
Тема 4. Генерація та оцінка проектних ідей	3		2	1
Тема 5. Аналіз проблем і постановка цілей. «Дерево проблем» - «Дерево задач»	5		4	1
Тема 6. SMART-технологія постановки цілей. SWOTаналіз та визначення стратегій досягнення мети	3		2	1
Тема 7. Завдання, методи, результати проекту. Логіко-структурна матриця проекту	5		4	1
Тема 8. Планування робіт за проектом	3		2	1
Разом за змістовим модулем 2	22	2	14	6
Змістовий модуль 3. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проектів в галузі освіти і науки				
Тема 9. Гранти ЄС для індивідуальної академічної мобільності	3	2		1
Тема 10. Ефективна презентація досвіду та планування наукового стажування	3		2	1
Тема 11. Програми ЄС із підтримки проектів в галузі освіти	3	2		1
Тема 12. Erasmus+ KA2 Capacity Building: від проблеми до ідеї	3		2	1
Тема 13. Контроль якості забезпечення реалізації проекту	3		2	1
Тема 14. Інформаційне забезпечення проекту	3		2	1
Тема 15. Фінансове забезпечення проекту	3		2	1
Тема 16. Комунікація в межах проекту	3		2	1
Тема 17. Управління проектами	4	2	2	
Тема 18. Програми ЄС із підтримки проектів у галузі науки. Рамкова програма Горизонт Європа, білатеральні проекти	5	4		1
Тема 19. Особливості підготовки рекомендаційного листа, листа підтримки проекту; складання опису профілю організації	5		4	1
Разом за змістовим модулем 3	38	10	18	10
Змістовий модуль 4. Актуалізація компетентностей з проектною діяльністю в процесі колективної роботи над проектом				
Тема 20. Організаційно-діяльнісна гра щодо розробки Стратегії розвитку Запорізького національного університету в умовах інтеграції до європейського освітньо-наукового простору	5		4	1
Разом за змістовим модулем 4	5		4	1
Модуль 2. Організація дослідницько-інноваційної діяльності в Україні				
Змістовий модуль 5. Наукова, інноваційна, дослідницько-інноваційна діяльність: сутність та взаємодія				
Тема 21. Принципи інноваційної економіки	4	2		2
Тема 22. Основні поняття інноваційного процесу, інноваційної та наукової	3	2		1

діяльності				
Тема 23. Дослідницько-інноваційна діяльність у системі вищої освіти та зовнішніх інноваційних процесах	2		2	
Тема 24. Підготовка фахівця дослідницько-інноваційного типу як головне завдання вищої освіти	2		2	
Разом за змістовим модулем 5	11	4	2	3
ДРУГИЙ СЕМЕСТР				
Змістовий модуль 6. Підготовка докторів філософії та організація роботи над дисертаційним дослідженням.				
Тема 25. Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні	3		2	1
Тема 26. Організація роботи над дисертацією	2		2	
Тема 27. Управління часом	3		2	1
Тема 28. Дисертаційний трикутник	3		2	1
Тема 29. Структура дисертації	2		2	
Тема 30. Робота з літературою	2		2	
Тема 31. Адаптивне планування роботи над дисертацією	2		2	
Тема 32. Оформлення дисертації	3		2	1
Разом за змістовим модулем 6	20		16	4
Змістовий модуль 7. Механізми фінансування наукових досліджень в Україні та шляхи комерціалізації їх результатів				
Тема 33. Державна підтримка розвитку наукової діяльності у закладах вищої освіти	3	2		1
Тема 34. Умови участі у державних конкурсах наукових проєктів. Структура, зміст, експертиза наукових проєктів	5		4	1
Тема 35. Методика складання кошторису (бюджету) проєкту	5		4	1
Тема 36. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх комерціалізація. Трансфер технологій.	5		4	1
Разом за змістовим модулем 7	18	2	12	4
Усього годин	120	20	70	30

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Європейський освітньо-науковий простір: генеза, структура, пріоритети розвитку		
1.	Тема 1. Європейський дослідницький простір (ERA): генеза, структура, пріоритети розвитку	2
	<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	2
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи проєктної діяльності		
3.	Тема 3. Поняття про проєкт, проєктну культуру, проєктну діяльність	2
	<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	2
Змістовий модуль 3. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проєктів в галузі освіти і науки		
9.	Тема 9. Гранти ЄС для індивідуальної академічної мобільності	2
11.	Тема 11. Програми ЄС із підтримки проєктів в галузі освіти	2
17.	Тема 17. Управління проєктами	2
18.	Тема 18. Програми ЄС із підтримки проєктів у галузі науки. Рамкова програма Горизонт Європа, білатеральні проєкти	4
	<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	10
Змістовий модуль 5. Наукова, інноваційна, дослідницько-інноваційна діяльність: сутність та взаємодія		
21.	Тема 21. Принципи інноваційної економіки	2
22.	Тема 22. Основні поняття інноваційного процесу, інноваційної та наукової діяльності	2
	<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	4
Змістовий модуль 7. Механізми фінансування наукових досліджень в Україні та шляхи комерціалізації їх результатів		
33.	Тема 33. Державна підтримка розвитку наукової діяльності у закладах вищої освіти	2
	<i>Разом за змістовим модулем 7.</i>	2
Усього годин		20

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Європейський освітньо-науковий простір: генеза, структура, пріоритети розвитку		
2.	Тема 2. Європейський простір вищої освіти (EHEA): генеза, структура, пріоритети розвитку	2
	<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	2
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи проєктної діяльності		
4.	Тема 4. Генерація та оцінка проєктних ідей	2
5.	Тема 5. Аналіз проблем і постановка цілей. «Дерево проблем» - «Дерево задач»	4
6.	Тема 6. SMART-технологія постановки цілей. SWOTаналіз та визначення	2

	стратегій досягнення мети	
7.	Тема 7. Завдання, методи, результати проєкту. Логіко-структурна матриця проєкту	4
8.	Тема 8. Планування робіт за проєктом	2
	<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	14
Змістовий модуль 3. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проєктів в галузі освіти і науки		
10.	Тема 10. Ефективна презентація досвіду та планування наукового стажування	2
12.	Тема 12. Erasmus+ KA2 Capacity Building: від проблеми до ідеї	2
13.	Тема 13. Контроль якості забезпечення реалізації проєкту	2
14.	Тема 14. Інформаційне забезпечення проєкту	2
15.	Тема 15. Фінансове забезпечення проєкту	2
16.	Тема 16. Комунікація в межах проєкту	2
17.	Тема 17. Управління проєктами	2
19.	Тема 19. Особливості підготовки рекомендаційного листа, листа підтримки проєкту; складання опису профілю організації	4
	<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	18
Змістовий модуль 4. Актуалізація компетентностей з проєктної діяльності в процесі колективної роботи над проєктом		
20.	Тема 20. Організаційно-діяльнісна гра щодо розробки Стратегії розвитку Запорізького національного університету в умовах інтеграції до європейського освітньо-наукового простору	4
	<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	4
Змістовий модуль 5. Наукова, інноваційна, дослідницько-інноваційна діяльність: сутність та взаємодія		
23.	Тема 23. Дослідницько-інноваційна діяльність у системі вищої освіти та зовнішніх інноваційних процесах	2
24.	Тема 24. Підготовка фахівця дослідницько-інноваційного типу як головне завдання вищої освіти	2
	<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	4
Змістовий модуль 6. Підготовка докторів філософії та організація роботи над дисертаційним дослідженням.		
25.	Тема 25. Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні	2
26.	Тема 26. Організація роботи над дисертацією	2
27.	Тема 27. Управління часом	2
28.	Тема 28. Дисертаційний трикутник	2
29.	Тема 29. Структура дисертації	2
30.	Тема 30. Робота з літературою	2
31.	Тема 31. Адаптивне планування роботи над дисертацією	2
32.	Тема 32. Оформлення дисертації	2
	<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	16
Змістовий модуль 7. Механізми фінансування наукових досліджень в Україні та шляхи комерціалізації їх результатів		
34.	Тема 34. Умови участі у державних конкурсах наукових проєктів. Структура, зміст, експертиза наукових проєктів	4
35.	Тема 35. Методика складання кошторису (бюджету) проєкту	4

36.	Тема 36. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх комерціалізація. Трансфер технологій.	4
<i>Разом за змістовим модулем 7.</i>		12
Усього годин		70

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Європейський освітньо-науковий простір: генеза, структура, пріоритети розвитку		
1.	Тема 1. Європейський дослідницький простір (ERA): генеза, структура, пріоритети розвитку	1
2.	Тема 2. Європейський простір вищої освіти (EHEA): генеза, структура, пріоритети розвитку	1
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		2
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи проєктної діяльності		
3.	Тема 3. Поняття про проєкт, проєктну культуру, проєктну діяльність	1
4.	Тема 4. Генерація та оцінка проєктних ідей	1
5.	Тема 5. Аналіз проблем і постановка цілей. «Дерево проблем» - «Дерево задач»	1
6.	Тема 6. SMART-технологія постановки цілей. SWOT-аналіз та визначення стратегій досягнення мети	1
7.	Тема 7. Завдання, методи, результати проєкту. Логіко-структурна матриця проєкту	1
8.	Тема 8. Планування робіт за проєктом	1
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		6
Змістовий модуль 3. Програми ЄС із грантової підтримки академічної мобільності та проєктів в галузі освіти і науки		
9.	Тема 9. Гранти ЄС для індивідуальної академічної мобільності	1
10.	Тема 10. Ефективна презентація досвіду та планування наукового стажування	1
11.	Тема 11. Програми ЄС із підтримки проєктів в галузі освіти	1
12.	Тема 12. Erasmus+ KA2 Capacity Building: від проблеми до ідеї	1
13.	Тема 13. Контроль якості забезпечення реалізації проєкту	1
14.	Тема 14. Інформаційне забезпечення проєкту	1
15.	Тема 15. Фінансове забезпечення проєкту	1
16.	Тема 16. Комунікація в межах проєкту	1
18.	Тема 18. Програми ЄС із підтримки проєктів у галузі науки. Рамкова програма Горизонт Європа, білатеральні проєкти	1
19.	Тема 19. Особливості підготовки рекомендаційного листа, листа підтримки проєкту; складання опису профілю організації	1
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>		10
Змістовий модуль 4. Актуалізація компетентностей з проєктної діяльності в процесі колективної роботи над проєктом		

20.	Тема 20. Організаційно-діяльнісна гра щодо розробки Стратегії розвитку Запорізького національного університету в умовах інтеграції до європейського освітньо-наукового простору	1
	<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	1
Змістовий модуль 5. Наукова, інноваційна, дослідницько-інноваційна діяльність: сутність та взаємодія		
25.	Тема 25. Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні	1
26.	Тема 26. Підготовка фахівця дослідницько-інноваційного типу як головне завдання вищої освіти	1
	<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	3
Змістовий модуль 6. Підготовка докторів філософії та організація роботи над дисертаційним дослідженням.		
25.	Тема 25. Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні	1
27.	Тема 27. Управління часом	1
28.	Тема 28. Дисертаційний трикутник	1
32.	Тема 32. Оформлення дисертації	1
	<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	4
Змістовий модуль 7. Механізми фінансування наукових досліджень в Україні та шляхи комерціалізації їх результатів		
33.	Тема 33. Державна підтримка розвитку наукової діяльності у закладах вищої освіти	1
34.	Тема 34. Умови участі у державних конкурсах наукових проєктів. Структура, зміст, експертиза наукових проєктів	1
35.	Тема 35. Методика складання кошторису (бюджету) проєкту	1
36.	Тема 36. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх комерціалізація. Трансфер технологій.	1
	<i>Разом за змістовим модулем 7.</i>	4
Усього годин		30

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ І СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ

№ змістового модуля	Вид контролю	Кіл-ть балів
ПОТОЧНИЙ		
1	Тест 1 (тах 3 бали).	3
2	Самостійна робота 1. Класифікація проєктів (тах 3 бали)	3
	Самостійна робота 2. Форма проєктної заявки (тах 3 бали)	3
	Самостійна робота 3. SWOT-аналіз проєкту (тах 3 бали)	3
	Самостійна робота 4. Логіко-структурна матриця проєкту (тах 3 бали)	3
3	Тест 2. Управління проєктами (тах 3 бали)	3

	Самостійна робота 3. Аплікаційний пакет для участі у програмі міжнародної академічної мобільності (max 6 бали)	6
	Самостійна робота 4. Пілотний проєкт Erasmus+ KA2 Capacity Building: концепція проєкту (max 4 бали)	4
	Самостійна робота 5. Пілотний проєкт Erasmus+ KA2 Capacity Building: оцінювання (max 4 бали)	4
	Самостійна робота 6. Горизонт Європа (max 4 бали)	4
	Самостійна робота 7. Складання рекомендаційного листа (max 4 бали)	4
4	Колективне завдання 1. Розробка та захист проєкту «Стратегія розвитку Запорізького національного університету в умовах інтеграції до європейського освітньо-наукового простору» (max 5 балів)	5
5	Тест 3. Основні положення Закону України «Про інноваційну діяльність» (max 2 бали)	2
	Тест 4. Основні положення Закону України «Про наукову, науково-технічну діяльність» (max 2 бали)	2
	Тест 5. Основні положення Закону України «Про вищу освіту» (max 2 бали)	2
6	Тест 6. Організація роботи над дисертацією та управління часом (max 2 бали)	2
	Тест 7. Структура і план дисертації (max 2 бали)	2
	Тест 8. Оформлення дисертації (max 2 бали)	2
7.	Тест 9. Форми фінансування наукових досліджень (max 3 бали)	3
	Загалом за поточним контролем	60
ПІДСУМКОВИЙ		
	Дослідницька пропозиція (max 20 балів)	20
	Захист індивідуального або групового проєкту (max 10 балів)	10
	Презентація електронного портфоліо аспіранта (max 10 балів)	10
Разом:		100

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Контрольні заходи	Критерії оцінювання
Поточний контроль		
1	Тестування (тести 1,2,9)	Максимальна кількість балів – 3. Тести складаються з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,3 бали.
	Тестування (тести 3-5)	Максимальна кількість балів – 2. Тести складаються з 7 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,3 бали.
	Тестування (тести 6-8)	Максимальна кількість балів – 2. Тести складаються з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,2 бали.

2	Самостійна робота (самостійні роботи 1-4)	Максимальна кількість балів – 3. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно й повністю (3 бали); містить неточності та незначні помилки (2 бали), виконано неповністю або містить суттєві помилки (1 бал)
---	---	--

	Самостійна робота (самостійна робота 5)	Максимальна кількість балів – 6. При цьому оцінюється: відповідність розроблених документів нормативним вимогам та якість їх оформлення (2 бали), стилістика та грамотність (2 бали), аргументованість та переконливість мотиваційного листа (2 бали)
	Самостійна робота (самостійні роботи 6-9)	Максимальна кількість балів – 4. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно, повністю із застосуванням оригінального підходу (4 бали); містить незначні неточності (3 бали), наявні помилки (2 бали), завдання виконано неправильно із суттєвими помилками або неповністю (1 бал)
3	Колективне завдання	Максимальна кількість балів – 5. При цьому оцінюється: володіння проєктними компетентностями (2 бали), уміння працювати в команді та лідерські якості (1 бал), ініціативність та креативність (1 бал), презентаційні навички (1 бал)

Підсумковий контроль

4	Захист індивідуального або групового проєкту	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється: актуальність тематики проєкту (2 бали), дизайн проєктної заявки (2 бали), оригінальність запропонованих рішень проблеми (2 бали), якість презентації проєкту (2 бали), перспективи щодо подальшої реалізації проєкту (2 бали)
5.	Презентація електронного портфоліо аспіранта	Максимальна кількість балів – 10. Портфоліо оцінюється за чотирьохрівневою системою. Найвищий рівень (9-10 балів): зміст портфоліо свідчить про великі прикладені зусилля і очевидний прогрес здобувача в розвитку його дослідницько-інноваційних умінь, про наявність вагомих наукових здобутків та високого рівня самооцінки і творчого ставлення до майбутньої професійної діяльності. Високий рівень (7-8 балів): портфоліо демонструє достатні професійні знання та вміння, а наявні наукові здобутки перевищують нормативні досягнення, визначені індивідуальним планом роботи аспіранта. Середній рівень (4-6 балів): у змісті портфоліо основний акцент зроблений на обов'язкові категорії, передбачені індивідуальним планом роботи аспіранта. Відсутні свідчення, що демонструють прагнення постійного саморозвитку та отримання високих професійних досягнень. Низький рівень (1-3 бали): достатньо неінформативний портфоліо, за яким важко сформулювати загальне уявлення про досягнутий прогрес аспіранта та рівень сформованих дослідницько-інноваційних умінь. Як правило, тут представлені уривчасті дані з різних категорій, недостатні для того, щоб визнати роботу аспіранта такою, що відповідає встановленим вимогам на даному етапі навчання.

5	Дослідницька пропозиція	Максимальна кількість балів – 10. Дослідницька пропозиція оцінюється за такими критеріями: володіння науковим стилем викладу матеріалу (2 бали); уміння науково обґрунтувати проблему та довести актуальність роботи (2 бали); володіння різними дослідницькими методами (2 бали); уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела (1 бал);
---	-------------------------	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	90 – 100 (відмінно)	(відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)	

Критерії оцінювання дисципліни

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом у галузі інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; добре розуміється на використанні інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом у галузі інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; достатньо добре розуміється на використанні інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом у галузі інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень розуміння використання інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів)

виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом у галузі інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом у галузі інноваційних технологій соціального інспектування та аудиту, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані уміння й навички під час виконання практичних завдань.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

МОДУЛЬ 1. МОДУЛЬ ЖАНА МОННЕ «ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Змістовий модуль 1

Навчальні підручники, посібники:

1. Основи наукових досліджень та проєктної діяльності. Навчально-методичний посібник / автори–упорядники. Опалюк Т.Л., Франчук Т.Й., Мельник О.С. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2024. 148 с.
2. Основи формування європейської проєктної культури: навчально-методичний посібник / В. І. Меняйло та ін. Запоріжжя: Просвіта, 2019. 352 с.
3. Сисоева С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник. Рівне: Овід, 2012. 352 с.

Нормативні та аналітичні матеріали:

1. Council conclusions on the European Research Area Roadmap 2015-2020. *Council of the European Union*. Brussels, 29 May 2015. URL: https://era.gv.at/object/document/1817/attach/0_pdf.pdf.
2. Descriptors defining levels in the European Qualifications Framework (EQF). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>.
3. ECTS Users' Guide. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009, 64 p.
4. EHEA Ministerial Conference Rome 2020. URL: <http://www.ehea.info/page-ehea-ministerial-conference-rome-2020>
5. European Higher Education Area and Bologna process. URL: <http://www.ehea.info/>.
6. Introduction to the ECTS Users' Guide. URL: http://ec.europa.eu/education/ects/users-guide/index_en.htm.
7. Joint declaration of the European Ministers of Education. URL: http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/Ministerial_conferences/02/8/1999_Bologna_Declaration_English_553028.pdf.
8. Joint Programming Initiatives. *European Commission*. URL: http://ec.europa.eu/research/era/joint-programming-initiatives_en.htm.
9. Mobility strategy 2020 for the European Higher Education Area (EHEA). URL: http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2012_Bucharest/39/2/2012_EHEA_Mobility_Strate

[g_y_606392.pdf](#).

10. National Office Erasmus+ UA. URL: <https://Erasmusplus.org.ua/>.
11. Paris Communiqué. URL: http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/1/EHEAParis2018_Communique_final_952771.pdf.
12. Shanthi P., Sanchez D., Khan J. A., Raman A. M. Project Management. San International Scientific Publications, 2023. 166 c. ISBN 9788196614775.
13. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). K.: CS Ltd., 2015. 32p. *British Council. Ukraine*. URL: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
14. The European Charter for Researchers. The Code of Conduct for the Recruitment of Researchers. European Commission, 2005. 36 p. *EURAXESS*. URL: https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/am509774cee_en_e4.pdf.
15. The Framework of Qualifications of the European Higher Education Area. URL: http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
16. Балабанов К. В., Булатова О. В. Розвиток європейського освітнього та наукового простору в контексті стратегії «Європа – 2020». *Міжнародний науковий вісник*. 2013. С. 16–25.
17. Дорожня карта інтеграції України до Європейського дослідницького простору (ERA-UA): рішення колегії МОН України, протокол від 22.03.18 р. № 3/1-7. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/kolegiya-ministerstva/2018/05/1-dorozhnya-karta-integratsii-ukraini-do-evro.pdf>.

Інтернет-посилання:

1. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж.: аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, О. І. Шарова. Київ : Таксон, 2014. 144 с.
2. Освітній пакет з актуальних питань європейської інтеграції: навч. зб. / Сіверський інститут регіональних досліджень; Упоряд.: В. М. Бойко, Н. В. Коваленко, Л.А. Чабак. Чернівці: Видавець Лозовий В.М., 2010. 152 с.

Змістовий модуль 2,4

Навчальні підручники, посібники:

1. Матвіїшин Є. Г. Планування проєктних дій: навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2008. 216 с.
2. Основи формування європейської проєктної культури: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: Просвіта, 2019. 352 с.
3. П'ять вдалих кроків до європейського проєкту: посібник. Варшава: Інститут Східноєвропейських досліджень. 2009. 98 с.
4. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 152 с.
5. Управління проєктами: підручник. За заг. ред. О. В. Пономаренко. Донецьк: “Донбас”. 2010. 912 с.

Методичні матеріали й рекомендації:

1. Active citizens – facilitator`s toolkit. Manchester: British Council, 2014. URL: <https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/active-citizens-global-toolkit-2014-2015.pdf>.
2. Marion E. Haynes. Project Management. USA: Crisp Publications, Inc., 1989.
3. The Longframe Handbook. A Logical Framework Approach to Project Cycle management. Washington, 2005.
URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/783001468134383368/The-logframe-handbook-a-logical-framework-approach-to-project-cycle-management>.

Змістовий модуль 3

Навчальні підручники, посібники:

1. Browning B. Grant Writing for Dummies / Beverly A. Browning. NY: Wiley Publishing, 2003. 360 p.
2. Browning B. Perfect Phrases for Writing Grant Proposals / Beverly A. Browning. Madison: The McGraw-Hill, 2008. 256 p.
3. Karsh E. The Only Grant-Writing Book You'll Ever Need / Ellen Karsh. NY: Basic Books, 2014. 448 p.
4. Основи формування європейської проектної культури: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: Просвіта, 2019. 352 с.
5. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. м. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 152 с.

Нормативні документи:

1. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
2. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 №48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0488-13>.
3. Національна доктрина розвитку освіти. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.
4. Національна стратегія реформування вищої освіти в Україні. URL: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/01/strategiya_reformuvannya_vyshchoyi_osvity_2.0.pdf
5. Національна стратегія розвитку вищої освіти в Україні 2012 – 2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
6. Постанова Кабінету міністрів України від 12 серпня 2015 р. №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248409199>
7. Постанова Кабінету міністрів України від 4 березня 1996 р. №287 «Про затвердження Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287-96-%D0%BF>

Аналітичні матеріали:

1. Здіорук С.І., Богачевська І.В. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий науково-освітній простір: Аналітична довідка Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1421/>
2. Мирончук Н.М. Академічна мобільність як фактор інтеграції України у світовий

освітній простір// Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном: зб. наук. праць / за ред. С.С. Вітвицької, доц. Н.М. Мирончук. Житомир: Вид-во ЖДУ 12ім. І. Франка, 2014. С. 20-24.

3. Третяк О.С., Чебоненко С.О. Академічна мобільність та сучасні підходи до забезпечення якості вищої освіти в Україні. URL: http://visnyk.chnpu.edu.ua/?wpfb_dl=1370.

Інтернет-посилання:

1. Horizon Europe. The Next Eu Research & Innovation Investment Programme (2021 – 2027). URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/strategy_on_research_and_innovation/presentations/horizon_europe_en_investing_to_shape_our_future.pdf
2. Довідник з написання проєктів Erasmus+. URL: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/introduction/how-to-read-programme-guide_en.
3. Електронна форма проєкту Erasmus+ . URL: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents-for-applicants/model-application-forms_en.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
5. Сайт Національного офісу Erasmus+ в Україні. URL: <http://erasmusplus.org.ua/>.
6. Шаблон CV у форматі Europass. URL: <http://europass.cedefop.europa.eu/documents/curriculum-vitae>.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Змістовий модуль 5

Навчальні підручники, посібники:

1. Артёмов І. В., Студеняк І. П., Головач Й. Й., Гусь А. В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб. Ужгород: ПП «АУТ-ДОР-ШАРК». 2015. 360 с.
2. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2007. 400 с.
3. Основи економічної теорії: *підруч. для студ. вищ. навч. закл. За ред. Чухна А. А.* Київ: Вища школа. 2001. 606 с.
4. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 152 с.

Монографії:

1. Біла книга національної освіти України. За ред. В. Г. Кременя. Київ, 2009. 376 с.
2. Власюк О. С., Дерюгіна Т. В., Запатріна І. В. та ін. Державне управління: плани і проєкти економічного розвитку: Монографія. За заг. ред. Кучеренка О. Ю., Запатріної І. В. Київ: Видавництво «ВІП», 2006.
3. Меньяло В. І. Підготовка майбутніх докторів філософії до дослідницько-інноваційної діяльності: теоретико-методичні аспекти. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2020. 580 с.
4. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія. За ред. Лук'яненка Д. Г. Київ: КНЕУ. 2001. 538 с.

Нормативні документи:

1. Закон України “Про вищу освіту”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України “Про інноваційну діяльність”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
3. Закон України “Про науковий парк “Київська політехніка”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/523-16>.
4. Закон України “Про наукові парки”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>.
5. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
6. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
7. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.
8. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
9. Положення про наукові школи Запорізького національного університету. URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/sci/1363>.
10. Положення про науково-дослідну частину Запорізького національного університету. URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/sci/1363>.
11. Положення про науково-технічну раду Запорізького національного університету. URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/sci/1363>.
12. Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у Запорізькому національному університеті. URL: <https://www.znu.edu.ua/ukr/sci/1363>.
13. Постанова Верховної Ради України від 13.07. 1999 року N 916-XIV “Про Концепцію науково-технологічного і інноваційного розвитку України”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/916-14>
14. Постанова Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1244-V “Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1244-16>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.11 р. № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
16. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
17. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності України до 2030 року: розпорядження КМУ від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-sferi-innovacijnoi-diyalnosti-na-period-do-2030-roku>

Аналітичні матеріали:

1. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України). *Верховна Рада України*. URL: <http://kno.rada.gov.ua/uploads/documents/36385.pdf>.
2. Країни із найвищим рівнем освіти. Rate 1. URL:

<http://www.rate1.com.ua/ua/suspilstvo/osvita/2342/>

3. Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації: Матеріали парламентських слухань. Верховна Рада України. URL: http://static.rada.gov.ua/zakon/skl5/par_sl/sl2006071.htm.
4. Освітній пакет з актуальних питань європейської інтеграції: навч. зб. Сіверський інститут регіональних досліджень. Упоряд.: В. М. Бойко, Н. В. Коваленко, Л. А., Л. А. Чабак. Чернівці. 2010. 152 с.
5. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь. За заг.ред. В. М. Гейця. К.:НВЦ НБУВ. 2009. 687 с.

Статті в наукових виданнях:

1. Землянкін А. І., Підоричева І. Ю. Концептуальний підхід до інтеграції науки, вищої освіти і виробництва. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку*. 2009. URL: <https://nasplib.isofts.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/788411d0-9b09-4c2b-a137-6a710e28980c/content>.
2. Луговий В. І., Таланова Ж. В. Вища освіта через дослідження: концептуальні засади здійснення й оцінювання. Вища освіта України: Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». У 3-х т. Т. 1. 2012. № 3 (додаток 1). 642 с. С. 16–23. URL: http://ihed.org.ua/images/doc/luh_tal_vo_dosl.pdf.
3. Магута О. В. Розвиток вищої освіти та економічна динаміка в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 6. С. 58–65.
4. Шевченко Л. С. Типологізація інноваційної діяльності та інновацій в освітній сфері. *Право та інновації*. Х.: Юрайт. 2013. № 4. С.48–56.

Інтернет-посилання:

1. Europe 2020: A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

Змістовий модуль 6

Навчальні посібники, монографії:

1. Dunleavy P. *Authoring a PhD*. New York: Palgrave Macmillan, 2003. 56 p.
2. Feibelman Peter J. *A PhD is not enough: a guide to survival in science*. New York: Addison-Wesley Publishing Company, 1993. 113 p.
3. Hayton J. *PhD: an uncommon guide to research, writing & PhD life*. 2015. 212 p. URL: <https://jameshaytonphd.com/>
4. Muray R. *How to write a thesis?* New York: Open University Press, 2011. 346 p.
5. Murray N. & Beglar D. *Writing dissertations & Theses*. Harlow: Edinburgh Gate, 2009. 257 p.
6. Phillips E. M., Pugh D. S. *How to get a PhD: A handbook for students and their supervisors*. New York: Open University Press, 2005. 236 p.
7. Меньяло В. І. Підготовка майбутніх докторів філософії до дослідницько-інноваційної діяльності: теоретико-методичні аспекти. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2020. 580 с.
8. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2017.

Нормативні документи:

1. Закон України “Про вищу освіту”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302: 2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2015.
3. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою КМУ від 23.11.2020 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
4. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений постановою КМУ від 23.03.16 р. № 261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
5. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії: постанова КМУ від 12.01.22. р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>

Інтернет-посилання:

1. Мережа спеціалізованих вчених рад. *МОН України.* URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/merezha-specializovanih-vchenih-rad>.
2. Разові спеціалізовані вчені ради. *Запорізький національний університет.* URL: <http://phd.znu.edu.ua/page/1367.ukr.html>
3. Інформаційна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо утворення разових спеціалізованих вчених рад. URL: <https://svr.naqa.gov.ua/#/all-defenses>

Змістовий модуль 7

Навчальні посібники, монографії:

1. Андросова О. Ф., Череп А. В. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності: монографія. Київ : Кондор, 2007. 356 с.
2. Дроб'язко В. С., Дроб'язко Р. В. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. Київ : Юрінком Інтер. 2004. 512 с.
3. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 152 с.
4. Право інтелектуальної власності: підручник для студентів вищих навч. закладів. За ред. О. А. Підопригори, О. Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре». 2002. 624 с.
5. Управління інноваційною діяльністю. Інноваційний менеджмент в знаннеорієнтованій економіці: магістерський курс: підручник. За заг. ред. С. М. Ілляшенка. Суми: університетська книга. 2014. 728 с.
6. Цибульов П. М. Введення до інтелектуальної власності: навчальний посібник. Київ: Держ. інст. інтел. власн., 2008. 124 с.
7. Цибульов П. М., Чеботаров В.П. Популярно про інтелектуальну власність. За заг. ред. М. В. Паладія. Київ: ТОВ "Альфа-пік". 2004. 56 с.

Нормативні документи:

1. Закон України “Про авторське право і суміжні права”. URL:

- <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
2. Закон України “Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16/>
 3. Закон України “Про науково-технічну інформацію”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>
 4. Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>
 5. Закон України “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
 6. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
 7. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>
 8. Закон України “Про охорону прав на сорти рослин”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/3116-12>
 9. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання: ДСТУ 30.08: 2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2015. 31 с.
 10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 р. № 291 “Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на винаходи”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0379-01>
 11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.03.2002 № 197 “Про затвердження Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0364-02/print1112102994004535>
 12. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521 “Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі)”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01>
 13. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. №520 “Про затвердження Інструкції про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) та клопотання про її відкликання”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0643-01/print>.
 14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2001 р. № 469 “Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на корисні моделі”. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0558-01/print1324563710759816>
 15. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 р. “Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>
 16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.04.2005 р. № 247 “Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об’єкт права інтелектуальної власності”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0494-05>
 17. Наказ МОН України від 01.06.2006 р. №423 Щодо затвердження Положення про проведення конкурсного відбору Міністерством освіти і науки України наукових проєктів, які виконуються підвідомчими вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації та науковими установами Міністерства за рахунок коштів загального

- фонду державного бюджету. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1196-06>
18. Наказ МОН України від 14.12.2015 р. № 1287 “Про затвердження Положення про проведення Міністерством освіти і науки України конкурсу проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, які працюють (навчаються) у вищих навчальних закладах та наукових установах, що належать до сфери управління Міністерства, подальше виконання цих робіт і розробок за рахунок коштів загального фонду державного бюджету та управління ними”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0015-16>
 19. Наказ МОН України від 26.09.2005 р. №557 “Про упорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05>
 20. Постанова Верховної Ради України від 16.03.2007 р. № 774-V “Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/774-16>
 21. Постанова Верховної Ради України від 16.03.2007 р. № 775-V “Про Премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/775-16>
 22. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.07.13 р. № 426 “Про затвердження Порядку реєстрації технологій та їх складових, що створені чи придбані за бюджетні кошти, або створені чи придбані підприємствами державної форми власності. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/472-2013-%D0%BF>
 23. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 980 “Про заснування академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів та аспірантам”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/980-2001-%D0%BF>
 24. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.96 р. №830 “Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/830-96-%D0%BF>
 25. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/830-96-%D0%BF>
 26. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2007 р. №1333 “Про Премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України”. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1333-2007-%D0%BF>
 27. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.2006 р. № 209 “Про академічну стипендію імені М. С. Грушевського для студентів та аспірантів вищих навчальних закладів України”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/209-2006-%D0%BF>
 28. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.1994 р. № 582 “Про стипендії Президента України для молодих учених”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/582-94-%D0%BF>
 29. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12. 2004 р., № 1716 “Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>
 30. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 р. №1716 “Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов’язані з охороною прав на об’єкти інтелектуальної власності”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>

31. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756 “Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>
32. Указ Президента України від 02.08.2000 р. № 945/2000 “Про гранти Президента України для обдарованої молоді”. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/945/2000>
33. Указ Президента України від 10.09.2011 р. № 906/2011 “Про державні стипендії для видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров’я, фізичної культури і спорту та інформаційної сфери”. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/906/2011>
34. Указ Президента України від 17.06.2009 р. № 446/2009 “Про Положення про щорічні Гранти Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень”. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/446/2009>
35. Указ Президента України від 24.12.2002 р. № 1210/2002 “Про Положення про порядок надання Грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1210/2002>
36. Указ Президента України від 31.05.2016 р. № 230/216 “Питання Державної Премії України в галузі науки і техніки”. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/230/2016>.
37. Цивільний кодекс України. Книга четверта. Право інтелектуальної власності. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page8>

Інтернет-посилання:

1. Національна Академія наук України. URL: <http://new.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>.
2. Національний фонд досліджень України. URL: <https://nrfu.org.ua/>